

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET (KD)

Att:

Postboks 8119 Dep.

0032 Oslo

Oslo, 17. januar 2007

Vår ref: Jørgen Tysnes Fossum / DOK-2006-03859

Deres ref: 200607215

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM FAGSKOLEUTDANNING

HSH viser til brev av 15.11.06 der departementet legger fram forslag til endringer i lov av 20.juni 2003 nr 56 om fagskoleutdanning (fagskoleloven).

HSH har etter avtale med departementets saksbehandler fått utsatt fristen for uttalelse til 18. januar d.å.

Generelle betraktninger:

Innledningsvis vil HSH framholde at vi er positive til departementets initiativ for å klargjøre fagskolenes plass i utdanningssystemet gjennom en slik oppdatert lov. Fagskolene er viktige i arbeidet med å videreutvikle et utdanningssystem tilpasset arbeidslivets behov. Det framlagte forslaget innfrir langt på vei de forventninger vi har til en tilpasset fagskolelov, men vi etterlyser likevel følgende områder som vi ikke kan se er berørt i tilstrekkelig grad i høringen:

- **Forholdet til høyere utdanning**

Vi ser av forslaget at departementet har sett hen til universitetsloven og formuleringer i den for en harmonisering. Det er fornuftig. Imidlertid vil det også være behov for en gjennomgang og avklaring av forholdet mellom den videreutdanning som fagskolene gir og aktuelle utdanningsveier innenfor høyere utdanning. Særlig aktuelt mener vi dette er når det gjelder fagskoleutdanning innenfor helsefag og aktuelle profesjonsutdanninger innenfor høgskolesystemet. Imidlertid vil dette også eksempelvis gjelde forholdet mellom fagskoleutdanninger innenfor varehandel m.v. og relevante bachelor- og masterutdanninger innenfor økonomi, administrasjon, ledelse. HSH er opptatt av at fagskoleutdanninger er selvstendige yrkesrettete utdanningsløp, samtidig som de ikke må oppfattes som "blindveier" dersom en ønsker ytterligere utdanning utover fagskolenivå innenfor samme område. Vi deltar gjerne i et videre arbeid knyttet til disse problemstillingene.

- **Kompetansekraft for lærere som arbeider i fagskolen**

Vi kan heller ikke se at dette berøres i høringen, og vi har derfor kommentert dette spesielt under §2 Godkjenning. HSH er av den oppfatning at dette er et område der det er behov for avklaringer, dersom fagskolene skal være en integrert og kvalitetssikret del av det norske utdanningssystemet.

- **Finansieringsordninger**

Likeledes er vi opptatt av at denne utdanningsveien trenger likeverdig og forutsigbar finansiering for å kunne imøtekomme behov for kvalitet og langsiktighet. Dette mener vi gjelder både tilbyderne av slik utdanning og studentene som søker seg til slik utdanning. HSH mener derfor at det må utarbeides et finansieringssystem som sikrer at studenter innenfor alle fagskoleutdanninger, ikke bare de tekniske fagskoler, får finansiert sine studier, og at fagskolene får tilskudd i forhold til antall studenter som gjennomfører slik utdanning. Dette kommenteres grundigere under §8 Offentlig tilskudd til fagskoleutdanning.

§ 1 Formål og virkeområde

HSH støtter de endringer det legges opp til under lovens formål og virkeområde. I tillegg mener vi at departementet bør vurdere å lage en åpning i loven for en egen opptaksforskrift til fagskoleloven, slik en har for høyere utdanning.

§ 2 Godkjenning

HSH er i utgangspunktet positive til de endringer som foreslås i denne paragrafen, og er enig med departementet i at det er behov for ordninger som gjør at tilbydere på visse vilkår kan få fullmakt til å opprette og legge ned tilbud.

Kravene som stilles til interne systemer for kvalitetssikring kan imidlertid virke svært ressurskrevende, særlig for de mindre fagskoletilbyderne. Vi ber departementet vurdere å innføre kompetansekrav til lærerne som et viktig element i kvalitetssikring av fagskoletilbudet.

HSH merker seg at formuleringer vedrørende tilbyders ansvar for å sikre at studentene får gjennomført påbegynt utdanning dersom godkjenning trekkes tilbake, videreføres. Dette er vi enig i men vil likevel anføre at loven bør legge til rette for at skoler som mister godkjenning får anledning til å rette opp de forhold som NOKUT har påvist, og på den måten få mulighet til å tilby studentene å fullføre utdanningen de har begynt på.

§ 3 Krav til organisering og ledelse

Departementets forslag til ny § 3 presiserer at "Tilbyder av fagskoleutdanning skal ha et styre med minst fem medlemmer som øverste ansvarlige styringsorgan".

Ordlyden i § 3 er upresis. Hvis § 3 skal forstås dit hen at styret skal være skolens øverste organ, medfører bestemmelsen at fagskoler må organiseres som stiftelser. Andre selskapsformer har andre organer som øverste ansvarlige, jf for eksempel aksjeloven § 5-1 "Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i selskapet." Generalforsamlingen er dermed et aksjeselskaps øverste organ.

Et krav om at skolene må organiseres som stiftelser vil være meget uheldig. Skolene bør kunne stå fritt til selv å velge den organisasjonsform som er mest hensiktsmessig for den enkelte skole.

HSH savner også en selskapsrettslig drøfting i forhold til kravet om at styret skal sammensettes av minimum fem representanter hvor studenter og ansatte er representert.

§ 8 Offentlig tilskudd til fagskoleutdanning

Tilskuddsordningen for tekniske fagskoler, kap 276 post 70, videreføres i 2007. Høringsdokumentet redegjør ikke for finansieringen for ikke-tekniske fagskoler.

Finansieringen av fagskoler bør harmoniseres. For å sikre likebehandling mellom tekniske og ikke-tekniske fagskoler bør budsjettposten omfatte alle fagskoler. En forutsigbar finansiering er helt nødvendig for at skolene skal kunne videreutvikle sitt tilbud og for at samfunnet skal få tilgang til etterspurt arbeidskraft..

HSH mener skillet mellom godkjenning og rett til statlige tilskudd er unødvendig og lite hensiktsmessig. Skillet medfører at både skolene og offentlige myndigheter må gjennom to separate søknadsprosedyrer for at skolene kan starte sin virksomhet. Departementet påpeker at loven tar utgangspunkt i at tilbudet av fagskoleutdanning styres av etterspørsel og betalingsvilje. HSH kan ikke se at dette vil påvirkes av hvorvidt godkjenning og rett til statstilskudd evalueres i én eller to prosesser. HSH mener derfor at godkjente skoler bør ha rett til statlig finansiering.

På lik linje som kravet til styresammensetning bør vurderes etter selskapsrettslige prinsipper, bør krav til årsregnskap reguleres av regnskapslovgivningen. Det kan gi utilsiktede virkninger dersom regnskapsloven gis utvidet anvendelse uten at man har vurdert de hensyn som ligger bak lovens fastsatte virkeområde. HSH mener derfor departementet ikke bør gis adgang til å forskriftsfeste nærmere bestemmelser om årsregnskap.

§ 9 Egenbetaling

Høringsnotatets drøfting av tilbyders rett til å kreve egenbetaling er lite utfyllende utover å slå fast at egenbetaling kun kan kreves i tilfeller hvor det ikke er spesifisert i tildelingen av statstilskuddet at utdanningen skal være gratis. HSH ber derfor departementet om å konkretisere regler for adgang til å kreve egenbetaling nærmere.

§10. Beskyttelse av betegnelsene fagskoleutdanning og fagskole – registrering i enhetsregisteret

Dersom fagskoleutdanning skal være en integrert og forutsigbar del av det norske utdanningssystemet, er det etter HSHs oppfatning viktig og riktig å innføre en slik beskyttelse. Vi støtter derfor innføring av en slik ny paragraf.

Vennlig hilsen

HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS

HOVEDORGANISASJON

Samfunnspolitisk avdeling

Inger Lise Blyverket
Seksjonssjef

Jørgen Tysnes Fossum
Fagsjef